

N280-Baexem: De afweging tussen alternatief 3c en 5e

Onderstaand treft u een uiteenzetting van de afweging tussen alternatieven binnen het project N280-Baexem. Deze notitie wordt gedragen door een veelzijdigheid aan partijen. Onderaan treft u een lijst met partijen die hun steun hebben uitgesproken voor deze notitie. In het kader van de recente discussies zal deze uiteenzetting beperkt blijven tot een afweging tussen alternatief 3c en 5.

Leefbaarheid

De resultaten laten zien dat alternatief 3c een sterk positief effect heeft op de leefbaarheid. Meer toegespitst op geluidbelasting tonen de onderzoeken aan dat alternatief 3c een sterke reductie van geluidbelasting tot gevolg heeft. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) wordt 'geen extra geluidsoverlast' als projectdoelstelling geformuleerd. Zowel alternatief 3c als alternatief 5 kennen een sterke reductie van geluidgehinderde woningen. Daarbij is het effect van het (geplande) geluidsscherm voor de dorpskern in de onderzoeken vooralsnog niet inzichtelijk gemaakt. Deze geluidsbeperkende maatregel (die enkel wordt toegepast bij alternatief 3c), zal resulteren in een verdere reductie van het aantal geluidgehinderde woningen bij alternatief 3c.

Geluidbelasting zou tevens benaderd moeten worden vanuit een vergelijking met de huidige situatie. Bij alternatief 3c gaat iedereen er qua geluidbelasting op vooruit indien passende mitigerende maatregelen genomen worden (ook voor wat betreft de beleving van geluid in tuinen). Daarentegen gaan er bij alternatief 5 2 woningen significant op achteruit (12 en 22 dB), ook als alle mogelijke mitigerende maatregelen genomen worden. Tevens neemt het geluidbelast oppervlak bij alternatief 3c af, terwijl dit bij alternatief 5 toeneemt. Hieruit moet geconcludeerd worden dat ook qua beleving van geluid en geluidbelasting in zijn geheel alternatief 3c beter scoort dan alternatief 5.

Marginaal verschil in kosten

Het verschil in kosten tussen de (basis)varianten 3c en 5e is slechts minimaal, namelijk € 34 mln resp. € 31,5 mln. Daar dit slechts indicatieve kosten zijn en er sprake is van een onzekerheidsmarge van 40 %, is dit verschil verwaarloosbaar. Daarbij roepen de kostenramingen in de MER Tussenrapportage bij ondergetekende partijen vele vragen op en lijken verscheidene kostenposten niet (voldoende) te zijn meegenomen.

Het kostenplaatje van de plusvarianten heeft betrekking op het al dan niet bekostigen van het opwaarderen van de openbare ruimte in Baexem uit het budget van het project N280-West. Op basis van de voorliggende projectdoelstellingen is dit echter niet aan de orde. Deze vergelijking zou dan ook geen prominente rol mogen spelen in de afweging tussen alternatief 3c en 5.

De Ecologische Hoofd Structuur (EHS)

Het 'nee, tenzij'-principe kent drie strikte voorwaarden. Zo moet er sprake zijn van een groot openbaar belang, moeten alternatieven ontbreken en moet voldoende compensatie mogelijk zijn. Het projectteam van de provincie komt in de MER Tussenrapportage terecht tot de conclusie dat het onderbouwen van de aspecten 'groot openbaar belang' en 'geen alternatief' *lastig realiseerbaar* is.

Indien desalniettemin aan deze voorwaarden zou kunnen worden voldaan, dient tevens inzichtelijk te zijn dat mitigatie en compensatie daadwerkelijk voldoende soelaas biedt voor het opheffen van de significant negatieve effecten van de ingreep op de EHS. De op dit moment uitgewerkte opgave behelst enkel een kwantitatieve compensatie. Dit is op ecologisch gebied niet te verantwoorden; een nieuwe weg leidt namelijk niet alleen tot verlies van EHS-areaal, maar ook tot ernstige versnippering en verstoring. Deze kwalitatieve aantasting is dermate ernstig dat in geen geval kan worden volstaan met de huidige compensatie- en mitigatieopgave. Of een volwaardige mitigatie en compensatie mogelijk zou zijn, valt te bezien, maar is op basis van de huidige onderzoeken onvoldoende in beeld gebracht.

Inzet van het instrument 'herbegrenzing om niet ecologische redenen' is geen reële optie aangezien dit conform de vigerende regelgeving niet gebruikt mag worden om het 'nee, tenzij'-principe te omzeilen en enkel

toepasbaar is in geval van kleinschalige ingrepen. De aanleg van een provinciale weg typeert niet als een kleinschalige ingreep. Compensatie en mitigatie is niet bij machte, hoe omvangrijk ook, om een besluit te legitimeren dat strijdig is met de geldende regelgeving.

Landbouw

Binnen het project N280 wegvak Baexem is als randvoorwaarde gesteld 'beperkte effecten voor de land- en tuinbouw'. Binnen de Verklaring van Roermond zijn tevens afspraken gemaakt die o.a. ruimteclaims op landbouw moeten minimaliseren. Alternatief 5 heeft een significant verlies van landbouwgrond tot gevolg, namelijk zo een 18,6 ha. Alternatief 3c leidt slechts beperkt tot verlies van gronden. Naast dit verlies aan landbouwgrond is er echter ook sprake van significant negatieve effecten, o.a. als gevolg van versnippering. De effecten daarvan zijn voornamelijk niet onderzocht. Ook zijn te verwachten effecten van de natuurcompensatie- en mitigatiemaatregelen voor de landbouw tot dusver niet in beeld gebracht.

In het verleden is overigens geïnsinueerd dat de zone gelegen tussen de dorpskern Baexem en de nieuw aan te leggen randweg ontwikkelingskansen biedt. Dit betekent dat op termijn ook deze tussenliggende grond aan de landbouw onttrokken zal worden. Het totale verlies aan landbouwgrond en de effecten die deze randweg heeft op de landbouwsector, zijn dan ook als onacceptabel te beschouwen.

Slot

Op basis van de onderzoeken moet geconstateerd worden dat alternatief 3c, anders dan alternatief 5, optimaal voldoet aan alle doelstellingen en -randvoorwaarden van het project N280-Baexem zoals opgenomen in de NRD. De Werkgroep Stakeholders heeft alternatief 3 vrijwel unaniem aangewezen als voorkeursalternatief op basis van een zorgvuldige afweging van de resultaten én elkaars belangen. Alternatief 3c kan dan ook rekenen op een breed maatschappelijk draagvlak. Ook voldoet variant 3c, conform bijlage 3 van de MER Tussenrapportage, het meest aan de wensen en ambities van de gemeente Leudal zoals beschreven in de Conserverende Gebiedsvisie d.d. 07-2013. Derhalve adviseren wij de betrokken bestuurders alternatief 3c aan te wijzen als voorkeursalternatief.

Namens

- Cumela;
- Dorpsraad Baexem;
- Dorpsraad Kelpen-Oler;
- Erfgoed Baronsberg;
- Fietzersbond Midden Limburg;
- Limburgs Landschap;
- Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB)
- Steungroep N280;
- Studiegroep Leudal;
- Stichting Milieufederatie Limburg.